

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

In Festo Sanctorum Philippi & Jacobi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

S. Thomas
Aquinas.
S. Gregorius
Nazianze-
nus.
Tertullianus.

ipsa desperatio, ut docet S. Thomas, secundâ secundâ. *Quest. 2. Art. 4. Desperatio procedit ex nimia dejectione.* Unde scribit Gregorius Nazianzenus, in cap. 30. Eccles. *Animi maerores pro- cem senectutem, mortalibus pariunt.* Et Tertullianus habet hanc animâ cap. 52. *Magna tristitia semper nocet.* Nocet corpori animâ, ut Conceptibus deducam, Dei adjutorio prius implorari

CONCEPTUS I.

Confirmatio
seu
Deductio.

Vocat Deus Moysen è Rubo, ac demandat: *Vade, congrega niores Israël, & dices ad eos: Dominus Deus Patrum vestrorum apparuit mihi, Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob dicens: visitans visitavi vos, & vidi omnia, quae acciderunt vobis in Aegypto, & dixi, ut educam vos.* Exodi 43. cap. Ad hanc Dei propositionem, respondet Moyses: *Non credent mihi, nec audient vocem meam.* cap. 4. Verbis Dei non credere, vocem Dei non audire, manifestum signum reprobationis est; Moyses ergo, affirmat quia Judæi, non crederent Prophetiâ, non audient verbum Dei, salute Judæorum valdè dubitat, Judæos reprobatos pronuntians, de, ex quâ causâ, Moyses hoc judicat? Causâ movens desumitur ex verbis Dei, & Judæis Moysi indicantis: *Vidi afflictionem meam in Aegypto, & clamorem ejus audiivi, propter duritiam eorum qui præsunt opibus, & sciens dolorem ejus, descendi, ut liberem eos.* Exodi 3. cap. Audiens Moyses, Judæos in dolore, angore, luctu, tristitiâ, vivere in Aegypto, subinfert, non credent mihi, dolent, oppressos, luctu, tristitiâ obrutos, incapaces judicat Moyses, in- tualium, indispositos, qui vix oculos, minus animum ad credendum, ineptos ad Dei verbum audiendum, ac recipiendum. In similitudine, S. Chrysostomus hunc Conceptum elucidat: Sicut in- lum serenum, locum permittit radiis solaribus, ut totum mundum illustrent, & irradiant; dum verò sol nubibus obfuscatur, & lucem impediunt, & tenebras adferunt: ita quoque dolor, luctus, tristitia, est quaedam nubes mentem obfuscans, & lucem cupiditatis veræ, & necessariae cognitionis pellit, ut qui eâ oppressus est, non alios erudire, nec ab aliis erudiri possit: concludit citatus S. Hieronimus ad Populum: *Non sinit enim tristitia, facilem esse rationem*

cur sum, sed suffocat, & cum multâ necessitate intus reprimis, & hoc, non dicentibus tantum, sed & audientibus accidit.

CONCEPTUS II.

Joann. cap. 13. inquit Jesus ad Discipulos suos: *Ahuc modicum vobiscum sum.* Zelosè interrogat Petrus: *Domine! quò vadis?* Laudo zelum: Interrogatio hæc Petri, magnam curam salutis animæ, sequelæ desiderium notat; hinc mirum, quò Christo Apostolis manifestè abitum suum indicante: Joann. 16. cap. *Nunc vado ad eum, qui misit me,* tamen ne unus Apostolorum interrogaverit: *Domine! quò vadis?* nullam curam salutis animæ, desiderium, Christum quò vadit sequi, nullum exprimunt, adeò, ut indignabundè eis hoc exprobrat Christus: *Nemo ex vobis interrogat me, quò vadis?* Quomodo factum, ut Apostoli hic, quò vadat Christus, non interrogent? nullum zelum, ac desiderium sequendi Christum demonstrent? Causam indicat sacer Textus: *Tristitia implevit cor vestrum,* Joann. 16. cap. Tristitia omnem zelum, ac desiderium, sensus, mentem, ac rationem Apostolorum obfuscauit, ut confusi, perplexi hæreant, atque consistant. Audiatur S. Chryostomus, Epistola ad Olympiam: *Apostoli triennio cum suisfent cum Jesu, & semper eum interrogarent, quò vadis? ita extincti sunt tristitiâ Tyrannide, & toti mærore confecti sunt, ut ab eo ultra non quererent, & ob hoc increpavit eos Christus.* Et iterùm Hom. 11. ad Populum. *Tristitia futurorum, pressum tunc ipsum cor, post ac stupidum mansit.*

CONCEPTUS III.

Venerat ad Christum Salvatorem nostrum, adolescens quidam, quærens mediâ, ut salvus fieri queat: *Magister bone! quid boni faciam, ut habeam vitam æternam?* Respondet magister: *Serua mandata.* Replicat adolescens: *Omnia hæc custodivi à juventute meâ. Quid adhuc mihi deest?* ait illi Jesus: *Si vis perfectum esse, vade, & vende omnia, quæ habes, & da pauperibus.* Matth.

19. cap. hâc salubri doctrinâ perceptâ, abiit adolescens: illo ab-
 unte, inquit Christus ad Discipulos suos: *Amen dico vobis, quod
 dives difficile intrabit in Regnum cœlorum; & iterum dico vobis
 facilius est, camelum per foramen acis transire, quam divitem
 intrare in Regnum cœlorum.* Matth. 19. cap. Quod hic sermo Chri-
 sti, & adolescentem abeuntem tangat, colligitur ex verbis an-
 cedentibus sacri Textûs, qui de hoc adolescente affirmat: *Erat enim
 habens multas possessiones.* Ergone ex ore Salvatoris, adolescentem
 hujus salus periclitatur, qui mandata Dei, à juventute sua col-
 diebat? Quæ causâ periculi? Causam insinuat Sacra Scriptura
 tato capite. *Abiit tristis.* Desuper S. Hieronymus in Catenâ: *Abiit
 tristis: hæc est illa tristitia, quæ ducit ad mortem.* Adde dicitur
 Hermetis, qui Discipulus fuit S. Pauli lib. 2. Mandat. 10. *Tristitia
 omnium Spirituum nequissima est, & omnium Spiritus exterius
 & cruciat Spiritum S.* Agnovit hoc Aaron Sacerdos, & Jacob.

CONCEPTUS IV.

Aaron fatetur. Quomodo potui placere Deo, mente hujus
 Levit. 10. Et Jacob ad filios ait, Genes. 42. cap. *Deducetis meos,
 cum tristitia in infernum.* Nimia tristitia, nimia animi
 turbatio; & consternatio, periculosissima est salutis animæ,
 est ad desperationem, ac æternam damnationem.

CONCEPTUS V.

Jonas inobediens Deo fugit, navim Tharsis petituram
 dit, nondum navis secat æquor, cum sæva illam adoritur tem-
 stas, & horrifona ventorum immanitas, navim exagitat, & naufragos
 navigantesque omnem industriam, ac laborem, ne à sævioribus
 fluctibus submergantur, impendunt; solus Jonas sopore gravi
 titus dormiebat, quem excitatum hortantur, & ipse manus ad
 beat, ad Deum suum preces fundat. *Quid tu sopore desperas?
 surge, invoca Deum tuum, forte Deus recognoscet de nobis, & nos
 salvabit.* Quid ait Jonas? utique & ipse laborabit? orabit? &c.
 hoc

horum: undis tradi petit: *Tollite me, & mittite me in mare.* Jonæ cap. 1. Quid petis? o Jona! in mare si ejectus fueris, submergeris, morieris, peribis; vivus submergi, horrenda mors est: cur sibi Jonas eligit; tollite me, & mittite me in mare? An ergo Jonas quid majus, gravius, horribilius crudeli morte patitur? quia etiam mortem violentam, licet horrendam, sibi tamen suaviorem, faciliorem exoptat, & eligit? Quid est nunc illud immane tormentum, quo affligitur Jonas, quod etiam violentam mortem, præ illo sibi eligat, præoptet? est animæ tristitia, mentis extrema turbatio, & inquietudo: Audiatur Hugo Cardinalis in Jonam: *Fugit ex timore, & dormivit præ nimia tristitia.* Turbatio cordis, nimia animæ tristitia, periculosissima est animæ & certus interitus. Exemplar sit perditus Judas, Achitophel, Antiochus.

CONCEPTUS VI.

Desperatio, damnatorum supplicium est: secundum S. Thomam autem, desperatio procedit ex nimia dejectione, tristitiâ, ac pusillanimitate, ut non æstimet, aliquod bonum sibi possibile adipisci, nec ex malo ad aliquod bonum posse relevari, nimium tristes communiter desperarunt, violentas manus sibi injecerunt, ut Achitophel, Judas Iscariotes, & centum alii, ergo nimia tristitia, animi dejectio, & conturbatio, tormentum est infernale; agnovit hoc Judas, qui vendidit, & ad necem tradidit Christum Dei Filium; vix horrendum hoc scelus, Judas adimplevit, se damnatum, perditum agnoscit: ita Matth. cap. 27. *Videns autem Judas, qui tradidit eum, quod damnatus esset.* Desuper Origenes: *Quod scriptum est: Videns Judas, quod condemnatus est, ad Judam ipsum refertur, tunc enim sensit malum suum, & intellexit se condemnatum.* Judas vivus adhuc infernum, in hac vitâ sustinuit, sensit. Quæritis unde? Respondet Origenes citatus: Ex tristitiâ: *Non sapienter tristatus est, sed suscepit abundantiore tristitiam, à Diabolo submissam, & ideo abiens, laqueo se suspendit.* Tristitia mentis crudele tormentum est, poenæ inferni, adhuc in hac vitâ prælibatio, supplicium Dei severissimum. Regem Antiochum, ob innumera scelera, vindex Deus plectere statuit: quo genere putatis? fors terra sceleratum absorbit? aut fulmen de cœlo contrivit? gravius supplicium requisivit: divina

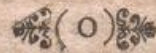
divina Sapiencia, tristitiam, & animi perplexitatem: ita 1. Machabaeorum capite sexto: *Expavit, & commotus est valde, & incidit languorem pra tristitia: ecce pereit tristitia magna in terra illa.* Tristitia, tormentum est maximum severissimae Dei vindictae, quae execrandos plectere solet, in corpore, & animâ: uti concludit Chrysostomus Epist. 7. ad Olymp. *Tristitia, animarum crudelissimum tormentum, dolor quidam inexplicabilis, & iudicium omni iudicio, pra dictaque deterius:* Testem allego Cainum.

CONCEPTUS VII.

Cain occidit fratrem suum Abel, Genes. 4. cap. *Cum esset in agro consurrexit Cain adversus fratrem suum Abel, & interfecit eum.* Horrendum fratricidium! quali poenâ putatis vindicat Deus? fors rogo, aut rotâ, vel crudelissimo mortis genere, Deus Cainem adjudicat? Tormentum omni morte, & supplicio crudelius, deterius, Deus in Cain decernit: & quod illud? dicit Scriptura eodem capite: *Posuitque Deus Cain signum.* Et quod fuit hoc signum? respondet Eucherius in Genes. cap. 4. nempe tristitiam. *Ipsum vocat signum, quod tremens & gemens, vagus, & profugus semper viveret.* Omni morte horribilior, atrocior est animae tristitia: tristes nempe, inquit Philo Hebraeus, de confusione linguarum *cut semper morientes, & nunquam emortuae sunt miseria, ut praesens illius, qui Cain nominatur.*

Epilogus.

Hortor ergo cum Ecclesiast: *Ne dederis in tristitiam cor tuum sed repelle eam a te.* Cap. 38. Concludo cum Simone à Cassia, Tit. 1. Cap. 13. *Nil aliud plangendum ab hominibus, quam peccatum ipsum enim peccatum, habet materiam deplorandi. Vult Deus fletum fieri, pro Spiritualibus malis, non autem pro Corporalibus damnis.*

IN FESTO SS. APOSTOLORUM
PHILIPPI ET JACOBI.

CONCIO SECUNDA.

Creditis in DEUM, & in me credite. Joann. 22. *Textus.*
cap.

Fiducia in Deum, est utilissima.

Thema.

Fiducia, & prudens in Domino confidentia, cœlestia pro se fortitur auxilia, quibus & hostis perit, & victoria arridet. Sacra Scriptura, & Patrum elegantibus dictis assertum probo: *Non est confusio, confidentibus in Deum.* Marci 16. cap. *Benedictus vir, qui confidit in Domino, & erit Dominus fiducia ejus.* Jerem. 17. cap. & Threp. 3. cap. *Bonus est Dominus, sperantibus in illum, anima querenti illum. Sperantem in Domino, misericordia circumdabit.* Canit David Psal. 31. unde se consolatur Psal. 79. *Mihi adharere Deo bonum est, & ponere in Domino spem meam. Qui confidunt in Domino, sicut mons Sion, non commovebitur in aeternum,* Psal. 124. *Hac est fiducia, quam habemus ad Deum, quia quodcumque petierimus secundum voluntatem ejus, audit nos.* S. Joann. Epist. 1. cap. 5. *Audiamus & Patres: Aeterna promisit Deus; si credidero, ex mortali fiam aeternus.* S. Augustinus Serm. 29. cap. 6. de verbo Dom. Et iterum: *Spes sit tecum, & erit tecum Deus, in tribulatione.* *Tantum per nos operabitur Deus, quantum se nostra in eum fiducia extendit:* inquit S. Bernardus Serm. 9. in Psal. *Qui habitat. Quantum fidei capacis afferimus, tantum gratia inundantius haurimus:* scribit S. Cyprianus, Epist. 2. *Cui contingit, omnia corpora*

Exordium.

Textus Scriptura.

Patres.

S. Augustinus.

S. Bernardus.

S. Cyprianus.

M m

de

de sublimi despicere, & soli Deo constanter inniti summam fidem
verè felix & beatus censendus est: secundum præmium namque
virtutem sectanti, & sine pulveris jactu palmam auferenti
tingit gaudium, perorat Philo Hebræus, de Præmiis. Egregie Sa-
brofius in Psal. 61. *In istius vita tramite constitutus non desit
sperat in Domino, atque ei intimo consistetur affectu.* Confili-
S. Hieronymus in Psal. 107. *Non solliciti simus, si erit tribulatio
vel persecutio, in Domino sperantes faciemus virtutem, quæ
pro nobis.* Imploratâ S. Spiritûs gratiâ, desuper Conceptus
feram.

Philo Hebr.
S. Ambro-
sius.
S. Hierony-
mus.

CONCEPTUS I.

Confirmatio
seu
Deductio.

Samson fortissimus virorum, qui Leonem dilaceravit, mil-
ros mandibulâ asini occidit, portas urbis munitissimas contra
funes crassissimos ut filum unicum rupit; tandem vires et
deperdidit, ligatus captivus in carcerem deducitur; iterum
vires perditas recuperavit, ut olim fortis evasit. Quis causa
cat, ob quam vires deperdidit, deperditas denuò acquisivit?
nego, Samsonem vires suas in septem crinibus habuisse, dicitur
go, his abscissis perdidit fortes suas vires: Capillis recrevit
una cum his vires & fortitudo rediit. Aliam causalem allegat
Textus: Judic. 16. cap. *Dixit in animo suo, egrediar sicut m-
ci, & me excutiam.* Observat hic S. Cajetanus. Samsonem
in Deo, sed in propriis viribus, ac robore, plus nimium confidit
exinde à Deo derelictus vincitur, ligatur, incarceratur; cap-
Samson, in totum suam immutat mentem, non amplius in
bus, in robore, ac fortitudine corporis sui confidit, sed in
spem suam, ac fiduciam, in Deum collocat, & denuò fortissimus
Samson effectus, vincit Philistæos; ita Textus: *Invocato Deo
ait: Domine Deus meus! memento mei, & redde mihi nunc forti-
dinem pristinam, Deus meus! ut ulciscar me de hostibus meis, &
amissione duorum luminum, unam ultionem recipiam.* Debet
Cajetanus: *Fontem essendi, & Deum gubernatorem, & judicem
uni versorum invocat, nec confidit in auctis capillis, qui orat super
pro robore hac vice.* Triumphos attulit religiofâ fiducia: licet

crinibus auctus, quia ad Deum cucurrit, Deum invocat, in Deum omnem suam spem, & fiduciam collocavit Samson; Fortitudinem pristinam impetrat, vires recipit: erecta ergo in Deum fiducia, & prudens in Domino confidentia, pro se cœlestia fortitur auxilia. Videamus Eventum in David.

CONCEPTUS II.

David puer pastoritius, intrepidè concreditur cum gigante Goliath; hanc belluam prostravit, atque devicit, totum Israël salvavit. Quis dicat, quo astu, quibus armis, David cum Goliath concreditur? atque devicit? Arma, & stratagema exquisitissimum, erat firmissima in Deum fiducia: percipiamus Sacræ Scripturæ verba 1. Regum cap. 7. *Ego autem venio ad te, in nomine Domini exercituum, Dei agminum Israël, quibus exprobrasti hodie, & dabit te Dominus in manu meâ.* Desuper Basilius Seleuciensis Orat. 15. nomine Davidis loquitur: *Ego Deum tibi adversarium oppono, non enim viribus meis fretus, sed gratiâ, in aciem prodeco.* David ergo, qui in aciem, gratiæ viribus fretus, fiduciâ in Deum armatus prodiit, quas vires, confidentia in Deum ministret, ostendit; solâ in Deum fiduciâ vicit, atque prostravit. Exinde instructus David, omnes Saul Regis, contra ipsum infidias feliciter declinavit.

CONCEPTUS III.

Undique Saul Davidem persequitur; in durâ hâc persecutione, David refugium suum unicum, ad Jonathan accepit: *Fugit autem David de Najoth, quæ est in Ramatha, veniensque locatus est coram Jonathâ.* 1. Regum 20. cap. Cur fugit ad Jonathan? Glossa moralis docet: *Per Jonathan, qui columbæ donum interpretatur, Spiritus S. qui in Columbe specie apparuit in Baptismo Christi, significatur, ad cuius auxilium, & Consilium debemus recurrere in angustiis.* Fuga David ad Jonathan, Davidis in Deum, magnam fiduciam, ac confidentiam designat, quâ mediâ, speciale in omnibus persecutionibus, David sensit auxilium, ac Dei adjutorium, omnes Saulis technas elusit, infidias, & pericula declinavit: cuius exemplo, in-

M m 2

quit

quit Hugo Cardinalis hic: *Viri justī, in tribulationibus suis fugere debent ad Christum, ut in eo consolationem recipiant.*

CONCEPTUS IV.

Filii Israël, ad ripam maris rubri, quanta auxilia divina nuerunt! persequitur eos Pharaon Rex, mittit Deus nubem, quae tergo, & retrò Judæos, tenebrosa erat, sicque impediens minus Pharaon Judæos videret, & ultrò persequeretur: A parte autem anteriore, hæc nubes instar ignis lucebat, viam, & iter dæis demonstrabat; ipsum mare se in medium dividit, ac transitu Judæis præbet; ventus calidus unâ nocte fundum maris ad eorum ravis, ut altero manè, sicco pede, salvi & incolumes transirent in tuto collocatis, fluctus maris in adversarios, exercitum Pharaonis irruunt, omnes Ægyptios miserè submergunt. Exodi 14. Quo medio tanta miracula, tantas gratias, & favores, tanta fiducia Judæi obtinent? Medium dicit Scriptura, fuisse firmam Deum confidentiam, & fiduciam: *Fortitudo mea, & laus meus, & factus est mihi in salutem.* Exodi 15. cap. Desuper Petrus Abbas lib. 2. in Exodum cap. 37. *Fortitudo mea, & laus Dominus: Quid deinde? & factus est mihi in salutem, placentia mea; nam fortitudo capitis mei, fortitudo mea est.* Fides petra vitæ Dei fortitudinem, miraculosum adjutorium, cæque subsidium.

CONCEPTUS V.

Petrus Apostolus, super mare, instar solidi pontis deorsum atque progreditur: *Et descendens Petrus de navicula, ambulavit super mare.* Matth. 20. cap. Quid Petrum, ne mergatur, tenuit, in manifesto periculo tutum conservat? tenuit, conservavit in Deum fiducia: hoc insinuat magistri monitum: *Habete fiduciam in Deo, quia si quis in Deo habuerit fiduciam, non timet quod dicat ei: Mergere te faciam.* ita subscribit S. Hieronymus in hunc locum: *Eodem fidei quo semper, nunc quoque cæteris vacentibus, credit se posse petere lucem magistri, quod ille poterat per naturam: jube me*

re ad te super aquas: tu praecepe; & illico solidantur unda, leve fiet corpus, quod per se grave est. Fiducia in Deum, conservat mirabiliter in periculis, adjuvat in necessitatibus. Testis Susanna, Danielis cap. 12.

CONCEPTUS VI.

Susanna ut adultera ad rogam educitur comburenda, in extremo versatur, famæ & vitæ periculo: Quid contingit? Ecce Daniel Propheta advolat, Innocentiam Susannæ defendit, scelus Judicum senum manifestat; cum Jubilo ergo ad lares proprias innocens reducitur, honori pristino restituitur, illaesa in extremis, conservata est Susanna. Avetis scire, quo merito? quâ prae-rogativâ? indicat meritum, prae-rogativam Sacra Scriptura, citato capite: *Suspexit in caelum, erat enim cor ejus, fiduciam habens in Domino.* Fiducia ad Deum defendit, protegit in periculis, adjuvit in necessitatibus. Paulus ad Hebr. cap. 1. promittit fiduciæ in Deum certam remunerationem: *Nolite amittere confidentiam, qua magnam habet remunerationem.* Remunerationem allegat Psalmista Ps. 36. *Adjuvabit eos Dominus, & liberabit eos, & eruet eos a peccatoribus, quia speraverunt in eo.* Et iterum Psal. 90. *Quoniam in me speravit, liberabo eum, protegam eum.*

CONCEPTUS VII.

S. Paulus nos hortatur cap. 4. *Adeamus cum fiducia, ad thronum gratiae, ut misericordiam consequamur, & gratiam inveniamus, in tempore opportuno.* Franciscus Labata, verbo: Spes, observat, S. Paulum, thronum Dei non nominare, thronum majestatis divinae, seu justitiæ, vel omnipotentiae, sed thronum gratiae, & misericordiae. Cur hoc? majestas, justitia, omnipotentia Dei terret hominem, & conscientiae etiam mundissimæ timorem incutit, at gratia Dei, misericordia DEI, omnem etiam sceleratissimum peccatorem consolatur, ædificat, recreat, animos addit; confidenter accedentes ad thronum Dei, ad thronum gratiae, ad thronum misericordiae, S. Paulus accedere dicit, ad innuendum, confiden-

Mm 3.

tiam

tiam erectam, & prudentem, qui habet ad Deum, indubiè gratiam, misericordiam, consolationem, auxilium, & adiutorium Dei sentiet, experietur. Confirmat Conceptum, mirabilis illa visio Joannis, Apocal. 4. cap.

CONCEPTUS VIII.

Fui in Spiritu, & ecce sedes posita erat, & super sedem sedens, & qui sedebat, similis erat aspectui lapidis jaspidis & sardiniæ. Iris erat in circuitu sedis, similis visioni smaragdinae. Deus ille sedens, similis lapidi jaspidi, sardiniæ, & smaragdinae: Cur rebus his pretiosis gemmis similis describitur? S. Isidorus docet lib. 1. Ethymol. cap. 7. *Jaspis viridis gemma est.* Viridis autem color bonæ spei symbolum est; lapidem sardinem verò docet Isidorus citato libro cap. 9. rubeam esse gemmam: Color rubeus autem charitatis est symbolum, ut docet S. Gregorius in lib. 1. Regum cap. 16. *Rubor autem servens, est charitatis Amor.* Smaragdum pariter viridem esse, asserit Plinius lib. 37. cap. 5. *Nullus, inquit, Coloris aspectus jucundior est, nam herbas quoque virentes aspiciamus, smaragdum tantum libentius aspiciamus, quando viridius illo viret.* Inter binas virides gemmas, jaspidem & smaragdum, bonarum sperantiarum symbolum, mediâ gemmâ sardine, charitate & amore rubet Deus: in documentum: fiduciam Deum, bis, dupliciter, amorem, misericordiam, gratiam, & benignitatem de cœlis hauriet, gustabit, & fruetur. Audiamus citatam Labatam: *Ecce thronum Dei, sedet in eo Deus, charitate infinita pinguis; viridi colore hic similis est, propter spem, quam excitat in nobis, & rubro, propter nimiam suam charitatem, quâ etiam inducit nos ad sperandum, quòd ex hoc throno, non vacuis manibus discedemus.* Noverat hoc Abraham.

CONCEPTUS IX.

Abraham præcipit Deus: *Tolle filium tuum unigenitum, quem diligis Isaac, & vade in terram visionis, atque ibi offeres eum in holocaustum, super unum montium, quem monstravero tibi.* Genes. 22. cap. Abraham obediens proficiscitur, mandatum Dei exequi, filium in holocaustum occidere, & immolare, dumque jam monti vicinissimus esset, inquit ad pueros famulantes: *Expectate hic: &c. revertetur ad vos.* Quid loqueris Abraham? An non sincere cogitas offerre filium in holocaustum? Sincerissimè: Quomodo ergo cum veritate dicis: *Revertetur?* Quomodo salutem certam, vitam incolumem, divinum auxilium, & adjutorium compromittis? *Revertetur.* Audite, quid Scriptura testetur de Abraham: *Dixit autem Abraham: Deus providebit sibi victimam holocausti.* Confidit, speravit in bonitatem divinam, exinde tacitè sibi salutem certam, incolumitatem filio, infallibile Dei adjutorium, & auxilium compromittit. *Revertetur.* Pulchrè S. Eligius Hom. II. *In Deum spes est dicta, quòd sit pes, & progrediendi facultas.*

CONCEPTUS X.

S. Paulus ad Hebr. cap. 6. fiduciam in Deum anchoram vocat: *Fortissimum solatium habemus, qui confugimus ad tenendam propositam spem, quam sicut anchoram habemus anima tutam, ac firmam.* Cur fiduciam in Deum, Anchoram comparat? Anchora, navigantium auxilium, salus & conservatio est; exurgunt horribiles fluctus, periclitatur navis: *Quid facit nauclerus?* Anchoram in mare demittit, hæc navim tenet, quò minus à ventis periculose jactetur, à procellis nõ concutiatur, sed firma ac fixa consistat: unde Ferrus anchoræ hoc lemma subscripsit: *Ex jactu salutem.* Uti ergo navigantes, per anchoram jactam, salvi conservantur; sic in mille adversitatibus, erecta & prudens fiducia, hominem in Deum confidentem conservat, protegit, tuetur, salutem ei procurat; ita subscribit Hugo Victorinus Instit. Monast. Serm. 4. *Spes est*

est anchora anima, eam servans, ne procellis tentationum rumpatur; igitur si te videris fluctuare in mari isto, noli avelli ab hac anchora, antequam intres portum. Pulchrè scribit S. Chryostomus Hom. 15. ad populum Antioch. Sicut naculera mari procellis agitato, nubibus transcurrentibus, & omnibus ministeria tumultuantibus, sedet ad gubernacula sine trepidatione; Sic illi sacram fiduciæ capientes anchoram in Deum, remanent inconcussi.

Epilogus.

Hortor cum S. Paulo ad Hebr. 10. cap. Nolite amittere confidentiam, qua magnam habet remunerationem.
Amen.

IN

*****:
 IN FESTO SS. APOSTOLORUM
 PHILIPPI ET JACOBI.

CONCIO TERTIA.

In domo Patris mei, mansiones multe sunt. Joann. ^{Textus.}
 22. cap.

Spes præmii æterni, consolatur in ærumnis. ^{Thema.}

Naturalistæ ajunt: Si quis viator viticis baculum te- ^{Exordium.}
 neat manibus, nunquam ex itinere fatigandum esse,
 cui ingeniosus Symbolista, hoc lemma inscribit: *Lassi-*
tudinem arcet: Præclarum hic viticis baculus, spei
 præmii cœlestis, symbolum est, nobis viatoribus, in-
 ter præsentis vitæ anfractus, assiduum robur tribuens, ne Spiri-
 tu, ac viribus deficiamus, sed in mille tribulationibus, & adverfi-
 tatibus mundi, consolati vivamus. Audiamus Sacram Scripturam ^{Textus Scri-}
 & SS. Patres: *Fortissimum solatium habemus, qui confugimus ad* ^{ptura.}
tenendam propositam spem; Spem, inquam, cœlestis mansionis,
 inquit Paulus ad Hebr. cap. 6. *In silentio, & spe, erit fortitudo*
vestra, beati omnes, qui expectant Dominum, Iai cap. 30. Leten-
tur omnes, qui sperant in te, in æternum exultabunt, & habita-
bis in eis, Psal. 5. Gaudete, & exultate, quoniam merces vestra
copiosa est in cœlis, Matth. 5. Iterum videbo vos, & gaudebit
cor vestrum, & gaudium vestrum nemo tollet à vobis, Joann. 16.
cap. Satiabor, cum apparuerit gloria tua. Psal. 16. Patres perci- ^{Patres.}
piamus. Si consideremus, quæ nobis promittuntur in cœlis, vile-
 N n *scunt*

- S. Gregorius* *sciunt omnia, qua habentur in terris. S. Gregorius in hom. E*
 iterum lib.6. *Moralium. Spes in aternitatem, animum erigit,*
ideo nulla mala, qua exterius tolerat, sentit. Tandem animus à la-
boris afflictione subtrahitur, quando per spem ad summa suscitatur.
Et iterum super Ezech. Ille bene novit, in exterioribus
miseriis subsistere, qui scit de spe internâ semper gaudere. Perpa-
chrè scribit S. Hieronymus in Epist. Omne opus leve fieri solet,
cum ejus pretium cogitatur, & spes pramii, solatium fit labori.
- S. Hieronymus.*
- Tertullianus* Egrediè habet Tertullianus apud Lyr. in Apophit. S. Ignatii: *Et*
tantum agite, conscendite cogitationibus vestris in palmam, con-
siderate pulchritudinem, & suavitatem celestis gloria, vagamini
per pulcherrimas mansiones, quas Christus ait esse in caelo,
quoties eas Spiritu ambulaveritis, toties in carcere non eritis. Per-
crus sentit in nervo, cujus animus est in caelo. Aureè perorat.
- S. Chrysostomus* Chrysostomus Hom. 24. in Matth. *Si nautis minaces pelagi*
ventus, si tempestates, atque hyemes agricolis, si vulnèra, caderent
militibus, si gravissimi illi ictus, plagaque pugilibus leves videretur,
atque tolerabiles propter spem temporalium, ac pereuntium
commodorum; multo magis cum caelum proponatur in pramii,
nihil ex presentibus adversitatibus sentietur. Et iterum Hom. 79. in Genes.
Spes bona, hujus vite labores, semper immittit, deinde vires roborat,
& confirmat, non solum animam, sed corpus. Imploratâ Spiritus S. gratiâ,
desuper Conceptus auctus.

CONCEPTUS I.

Confirmatio
feu
Deductio.

Creationem mundi Deus à deliciis orditur, omnium primus
 creat caelum, quod omnem creaturam exhilarat; ita Moyses Ge-
 nes. cap. 1. *In Principio creavit Deus caelum.* Optimus Deus clau-
 dit opera creationis, delitiosâ requie: *Requievit die septimo, et*
omni opere, quod patrârat. Genes. cap. 2. Cur à deliciis, creationem
 Deus orditur, & eandem claudit delitiosâ requie? Inter finem &
 initium

initium creationis, quale est medium? Medium molestum, tadio-
 sum, laboriosum; creavit Deus terram, *terra autem erat inanis &*
vacua, & tenebra erant super faciem abyssi. Tenebræ, non nisi ter-
 rores, angores, homini incutiunt; inanis terra, o quot sudores, labo-
 res, tædia, tristitias, molestias, miseras homini causant! Medio huic
 molestissimo, præmisit providentia divina, initium, & principium de-
 litiosum, ac gaudiosum; Medium hoc laboriosum finiit Deus deli-
 catâ, & placidâ quiete, ut homo, in medio ærumnosi mundi positus,
 quocunque se vertat, sive ad dextram, sive ad sinistram, consolatio-
 nem inveniatur: Orientem versus aspiciens, cœli delitiis se console-
 tur, Occidentem intuens, post hanc diem vitæ, requiem suavissi-
 mam, sibi paratam esse recordetur: his undique consolationibus cir-
 cumdatus, fortiter devincat mundi ærumnas, labores, sudores, angore-
 res constanter perferat. Huc collimant verba S. Ambrosii. Enar-
 rat. i. in Genes. *Nonne meritis postremus homo, ingressus est stadium,*
cui parabatur corona, ut eum precederet cælum, quasi sui cælum,
sursum enim vocant animam initia sua, inquit Seneca Epist. 80.
 Patet in Jacob.

CONCEPTUS II.

Jacob in Mesopotamiam profecturus, mirabilem habet visionem;
Vidit scalam, cujus summitas caelos tangebatur, & Dominum innixum
scale. Genes. 28. Cap. Per hanc visionem, quasi patentem aditum
 in cœlum, in gloriam æternam, Deus monstravit. Cur hæc contin-
 git Jacobo gratia? restabant Jacob multa perferenda; longa servitus,
 in quâ vigiliis, æstu, & gelu nimium vexatus, à duritiâ patris sui ni-
 mium mortificatus, labore necessario lassatus, durè, & miserè ha-
 buit: ne ergo in tantis miseriis animo deficeret, viribus succumbe-
 ret Jacob, Deus in gloriâ se ei videndum præbuit, patentem adi-
 tum ad cœlum demonstravit, quâ gloriâ cœlesti, quò patente adi-
 tum in cœlum, Jacob in longâ, & durâ servitute consolaretur, fortis,
 invictus in laboribus, & afflictionibus permaneret; est hæc piissima
 mens S. Hieronymi Epist. ad Julianum. *Scala innixus est Deus, ut*
lassis manum porrigeret, suo aspectu, ad laborem provocaret. Sicut
 nunc Deus, Jacob delitiis cœli, ita Moysen sine delicato subsequen-
 te, ad fortia stimulat.

Nn 2

CON-

CONCEPTUS III.

Virga Moysis, quæ projecta in terram, versa est in colubrum, exterruit Moysen, ut fugeret, Exodi 4. cap. exterritum fugiente Moysen, ut animum reassumeret, in clamat Deus, ac jubet: *Extende manum tuam, & apprehende caudam ejus: extendit, & tenuit, & saque est in virgam.* Cur quæso mandat Deus, serpentem in caudam apprehendat? serpens, ut scimus, maxime homini infidiosum, & pestilens animal? designat, molestissimas mundi ærumnas, & miserrimas, inquit Baëza hic. Cauda serpentis, finem denotat, capitulum: Cauda, seu finis miseriarum, dolorum, laborum mundi, & æterna requies, indicante Salvatore Matth. 11. cap. *Venite ad me omnes, qui laboratis, et onerati estis, & ego reficiam vos: tollite iugum meum super vos, & invenietis requiem animabus vestris.* Caudam ergo serpentis, jubet Deus Moysi, & omni homini, apprehendere, finem inquam laborum, qui est dulcis requies, intueri, & serpens miserrimæ humanæ, vertetur in baculum, in sustentaculum consolationem. Huc cito S. Franciscum Seraphicum, qui inter firmitates corporis, perfluit consolatissimus, interrogantibus tribus, quid eum adeo afflictum, tantum consoletur? Respondit: *Tantum est bonum, quod expecto, ut omnis ærumna me deleat.*

CONCEPTUS IV.

Mirabilia sunt verba Jacobi, benedictis filium suum Issachar *Issachar asinus fortis.* Genes. 43. cap. Quid indicare intendit benedictus Jacob, filium suum Issachar asinum compellendo? Noscimus, asinum ad onera portanda fortissimum, & patientissimum esse, unde legitur ei inscriptum gerit: *Nihil onera curat, vel gestat sine murmure pedibus, vel sustinet, haud calcitrat;* & figurat hominem, in tribulationibus, miseriis hujus mundi patientem, consolatum; inquit Abulcas Abbas, Serm. 38. *Quia patientes in injuriis, sustinent omnia pro eis, cui se probaverunt.* Asinum ergo Issachar compellendo, indicat voluit Jacob, ipsum fortem, invictum, patientem in adversitatibus, ac ærumnis futurum, ut verba Textus explicant: *Supposuit leonem*

rum suum ad portandum. Et quid tam fortem, invictum, patientem, consolatum in mundi ærumnis facit Issachar? fecit cœli gloria, quam sperabat, requies æterna, in quam confidebat: sic Textus: *Videns requiem, quod esset bona.* Desuper Richardus à S. Victore lib. de Genes. cap. 39. *Quia Issachar multam concupivit requiem, ad omnem laborem, fortis perduravit.*

CONCEPTUS V.

Ezechiel cap. 1. vidit quatuor animalia: *Planta pedis eorum, quasi planta pedis vituli*, alii legunt: *Pedes eorum pedes pennati.* Pedes vituli, graves ac tardos experimur, quibus Rex Siculus inscripsit lemma. *Lento gradu.* Pennata e contra, leviter & velociter, per aëra ferri conspicimus, quibus Aresius, lemmatis loco adnectit: *Serpere nesciunt.* Quid Mysterii nunc subest, quod pedes vituli, ut vidit Ezechiel, transmutatos quasi, in pennati pedes, alii asserant? An fors per hanc mutationem indicatur, quod animalia illa, quæ tarda uti boves procedebant, tandem velocissimè ut aves volabant, & deferebantur? Sed quid adeo veloces, promptos effecit? indicat contextus Prophetiæ Ezechielis, cap. 1. *Super capita animalium similitudo firmamenti.* Effigies quædam cœli, æternæ requiei, capitibus eorum imminebat; hæc effigies cœli, effecit, illa animalia, olim tarda, inepta, nunc velocia, & exprompta; ad significandum, illum, qui sibi ob oculos ponit cœlum, cogitat gloriam, mercedem, & quietem, ita exinde animari, & incitari, ut ex tardo, pigro fiat velox, zelosus, in laboribus, ærumnis, in quibus antea tedium, nauseam habuit, gloriæ cœli, mercede, quiete recogitatâ, in iisdem miseriis, & calamitatibus, postea sentiat gaudium, delicias, consolationem. Audiamus S. Gregorium, in Moralibus lib. 10. cap. 12. *Mala vite presentis, tanto durius animus sentit, quanto pensare bonum, quod sequitur, negligit; & quia non vult perma considerare, qua restant, gravia æstimat esse, qua tolerat; at si semel quisque ad æterna se erigat, atque in his, qua incommutabiliter permanent, oculum cordis figat, propè nihil esse hoc conspiciat, quidquid ad finem currit.*

CONCEPTUS VI.

Liber quartus Regum c. 2. narrat; stiterat ad Eliam currus igneo
 flammeique equi, qui scintillas emittebant: *Ecce currus igneus et
 equi ignei*; vix currum Sanctus vidit, & imperterritus intrat: *Et
 ascendit Elias*. Quis non admiretur factum Prophetæ? Ignem,
 bellæ timent; Ignem leo & lupo fugit: ignitum currum, ignito
 equos non horret, non timet Elias, intrepidus ascendit. Quid an-
 mos addit? Quid metum tollit? Quid Eliæ horrendas ignis flam-
 mas suaves, delitiosas, jucundas reddit? Respondet Basilus in lib.
 Regum: *Elias currus equosque minimè expavit, verùm itineris
 perni desiderio incensus contrà formidolosa est ausus, ac hilaris
 densque, flammantes ascendit currus*. Notate verba: *Itineris
 perni desiderio*: Spe gaudii cœlestis, in mediis flammis, vivit
 solatus, & horridas flammis, præmii æternæ gloriæ suaves
 dit.

CONCEPTUS VII.

Maximæ reverà fuerunt adversitates, quæ obruerunt castissimum
 Joseph, dum à propriis fratribus venditus, paternis laribus
 mancipium vile in Ægypto est factus, & falsò accusatus, & in
 cula coniectus, reus mortis est judicatus, & profectò miser ad-
 scens, tot angustiis est confectus, ut anima, & cor ejus, clavo sum-
 doloris, quasi transfossus videretur, juxta vaticinium David. Ps.
 104. *Ferrum pertransit animam ejus*; in his omnibus miseris
 laris, consolatus degit Joseph; Quid consolatur eum? Quid in
 ærumnis confortavit? dicam in sequenti narratione: somniaverat
 Joseph, quasi sol & luna, & undecim stellæ eum adorarent; quod
 somnium candidus, juvenibus, Patri suo gustosè enarrat: *Vidi per
 somnium, solem & lunam, & stellas undecim adorare me*. Notaverat
 sibi hanc Prophetiam Joseph, gloriam, felicitatem futuram, quæ
 eum expectat, præ oculis habuit, quæ eum in tantis adversitatibus
 inconcussus conservavit, roboravit, confortavit, animavit. S. Cris-
 tullus Alexandrinus ponderat hoc factum, & argumentatur: quod
 si

si solum regnum temporale, in somno visum & ostensum, ita potuit consolari, & animare Josephum, inter tot adversitates, ærumnia, & angustias; Quid non faciet regnum cœli, regnum æternum, quod Deus non tam ostendit, quàm certissimò promittit? certè dulcorabit omnia mundi amara, suavia reddet omnia mudi aspera, facilia faciet, omnia mundi dura & difficilia, læta omnia mundi tristia. Concludit Tertullianus, ut supra: *Quoties cœli spatia deambulaveris, toties in carcere non eris, est in carcere. Respice, quod promissum est, omne opus leve solet fieri, quando ejus pretium cogitatur.* Inquit S. Hieronymus, ad Demetriadem. Concludit S. Chrysolomus: *Nihil enim eorum, quæ gravia sunt, grave aliquid existimat, qui cœlestia recogitat.* Ita de se S. Augustinus in Manuali: *Infletur stomachus, infirmetur totum corpus, deficiat in dolore vita mea, & anni mei in gemitibus, ingrediatur putredo in ossibus meis, & super me scateat;* in his omnibus se consolatum futurum, confidit Augustinus: Causam subjungit; *Ascendam ad populum accinctum nostrum, requiescam.* Unde

Hortatur nos dictus magnus Augustinus, in Soliloq. 39. *Si vis sustinere laborem, attende mercedem.* Inclamo ergo omnibus, cum matre Machabæorum. 2. Machab. cap. 7. *Peto nate, ut cœlum aspicias, ita fiet, ut non timeas;* in mille ærumnis vivas consolatissimus.

Amen.

IN